

Jarmila KOSÍKOVÁ: *Josef Fišer (život a dílo regionálního historika)*, Diplomová práce HÚ FF JU, České Budějovice 2007, 101 s., včetně nestránkovaných textových a obrazových příloh.

Posudek vedoucího diplomové práce

Diplomantka Jarmila Kosíková si ve své diplomové práci, která nese název *Josef Fišer (život a dílo regionálního historika)* dala za úkol zachytit portrét osobnosti zajímavého člověka, který působil v první polovině 20. století. Cílem diplomové práce je zachycení života, historického díla a obrazu Josefa Fišera v očích jeho současníků. Práce se snaží také vystihnout roli Fišera jako středoškolského pedagoga. K sepsání této diplomové práce diplomantku, mimo jiné aspekty, přivedla žádost pracovníků pobočky Státního okresního archivu Třebíč v Moravských Budějovicích. Archiváři zdůraznili, že Josef Fišer je pro oblast Moravskobudějovicka bezesporu významnou osobností, zatím ale velice málo probádanou. Předložená práce podává portrét Josefa Fišera (1878-1944), ředitele gymnázia, regionálního historika, kronikáře, kulturního pracovníka a člena řady spolků moravskobudějovického regionu. Josef Fišer se narodil v Klenčí pod Čerchovem na Domažlicku a proto se spřátelil s J. Š. Baarem. Ovšem většinu svého dospělého života prožil v Moravských Budějovicích, kde se dostal do čele nově zřízené české střední školy. Autorka v Úvodu (s. 9-13) přibližuje a vystihuje problematiku své práce: „*Snažila jsem se rovněž zdůraznit jeho přínos pro město Mor. Budějovice, které využilo všestranně Fišerových schopností ve veřejném, spolkovém i samosprávním životě. Fišer byl členem více jak dvaceti různých spolkových organizací a po mnoho let byl členem obecního zastupitelstva. Je proto obdivuhodné, že při svědomité školní a veřejné práci měl ještě dostatek sil k vědecké literární práci o historii města Mor. Budějovic a okolí. K této práci neměl vědeckou průpravu, přesto se postupně sám vzdělával a zdokonaloval a veškeré jeho práce se vyznačují přesností a spolehlivostí. O Josefu Fišerovi doposud nebyla napsána žádná monografie, která by podávala přehled o životě a díle tohoto regionálního historika. Pro sepsání diplomové práce jsem proto použila hlavně novinové a časopisové články zveřejněné u příležitosti narození nebo úmrtí Josefa Fišera a také články, které kriticky rozebíraly Fišerovy historické práce. Záznam originálu se snažím reprodukovat pokud možná věrně. Jedná se o články, které vycházely například v Časopise Matice Moravské či Časopise Společnosti přátel starožitností nebo o články, které vycházely v tisku regionální povahy.*“ (s. 9).

Celá práce je rozdělena, vedle Úvodu a Závěru do šesti hlavních kapitol.

Kapitola první nese název Dětství a mládí (1878-1911) je (s. 14-32) rozdělena do tří podkapitol: 1. Rodina Josefa Fišera, 2. Univerzitní studium, 3. Pedagogické začátky. Přibližuje Fišerův život až do roku 1902. Pokouší se ukázat vztahy a souvislosti, které ovlivnily další Fišerovy životní osudy a jeho povolání. Začíná popisem Fišerova dětství, jeho školní léta, univerzitní studia a pedagogické začátky v Zábřehu na severní Moravě. Druhá kapitola V Moravských Budějovicích (1911-1938) je (s. 33-58) členěna do pěti podkapitol: 1. Z historie Moravských Budějovic, 2. Období první světové války, 3. Po první světové válce, 4. Počátky historického bádání a práce v muzeu, 5. Veřejná činnost, která se ještě dále rozděluje na: 1. Člen obecního zastupitelstva, 2. Konzervátor památkového úřadu a důvěrník kronikářsko-rodopisného odboru, 3. Z dalších aktivit Josefa Fišera. Právě tato kapitola je obsahově nejrozsáhlejší. Zachycuje dlouhých šestadvacet let, které strávil dr. Josef Fišer ve funkci ředitele moravskobudějovického gymnázia. Zachycuje a přibližuje

obrazuje především Fišerovy starosti s vedením gymnázia, které se zrcadlily rovněž v jeho osobním životě. Usiluje rovněž o vylíčení jeho rozsáhlé veřejné činnosti, jeho prvních pokusů o historické bádání apod. Na samém začátku druhé kapitoly je stručně přiblížena i historie města Mor. Budějovice a především vleklý boj, který město svádělo při svém úsilí o zřízení českého gymnázia. Třetí kapitola Závěr života (1938-1944) je (s. 59-73) rozdělena do tří podkapitol: 1. Rok 1938, 2. Na odpočinku, 3. Úmrtí „vzorného syna Chodska“. Autorka se v ní věnuje popisu posledních let života Josefa Fišerova, zejména pak přibližuje oslavu jeho šedesátých narozenin, jeho odchod na odpočinek a následnou smrt v r. 1944. Kapitola končí podrobným popisem Fišerova pohřbu, který proběhl v režii obce Moravské Budějovice. Obec se totiž rozhodla, a to je nutno správně ocenit, zejména pak vzhledem k onomu dobovému kontextu, i přes tíživou situaci danou událostmi druhé světové války, vypravit svému čestnému občanovi PhDr. Josefu Fišerovi důstojný pohřeb, pochopitelně že na obecní náklady. Čtvrtá kapitola Josef Fišer jako pedagog (s. 68-73) přináší dle názorů a stávajících poznatků diplomantky pokus vytvořit přesvědčivý portrét dr. Josefa Fišera jako velmi zdatného středoškolského profesora a úspěšného pedagoga, což je ukázáno na tom, jak úspěšně zvládl roli správce gymnazijní knihovny. Pátá kapitola Josef Fišer v očích současníků (s. 74-75) usiluje stručně přiblížit a znázornit tak významné postavení a pozici dr. Josefa Fišera, jaké se dle dostupných archivních materiálů, bezpochybně těšil v očích veškeré tehdejší moravskobudějovické veřejnosti. Šestá kapitola Dílo (s. 76-91), kterou diplomantka rozčlenila dále na dvě podkapitoly: 1. Vydané práce, dále ještě potřebně členěné na: 1. díla zabývající se moravskobudějovickým okresem a 2. práce přesahující regionální zaměření; 2. Nevydané práce. Jsou zde zastoupené některé vydané i nevydané historické práce Josefa Fišera, které během svého života tento regionální historik napsal. Podrobná bibliografie Fišerových historických prací se nachází jako příloha v závěru diplomové práce.

Závěr (s. 92-93) provádí autorčinu stručnou a přehlednou rekapitulaci dosažených výsledků bádání ohledně osobnosti, života a díla Josefa Fišera. Jarmila Kosíková je si proto plně vědoma i toho, že tato její práce, zejména v oblasti životopisných dat, není zcela vyčerpávající. To je dáno také i tím, že se s určitou absencí informací o Fišerově osobním životě potýkala především v době zachycující Fišerův život v meziválečném období.

Diplomantka se ve své práci dokázala úspěšně vypořádat s náročností tématu, její diplomová práce je přínosná i pro velké množství důležitých, leč často neprávem opomíjených informací a z toho vystupujících vazeb, vztahů a souvislostí. Důležité je, že obsahuje vlastní pečlivou badatelskou činnost diplomantky, zejména v podobě práce s archivním materiálem. DP není jen pouhým historickým a chronologickým přehledem dat, osob, událostí, ale současně přináší své vlastní a osobité hodnocení v uvedené problematice. DP je též svědectvím o autorčině zaujetí tématem s následně vyjádřenou snahou o sdělení velkého množství získaných a utříděných poznatků. Za cenné považuji i adekvátní využití obrazového materiálu při zpracovávání DP, který byl nakonec uvážlivě včleněn do nestránkovaných příloh práce. Oceňuji pravidelnost konzultací, které diplomantka zrealizovala a také si velice cením autorčin systematický postup a cílevědomý přístup v procesu realizace časově náročného shromažďování archivních materiálů, literatury a nakonec i při sepisování vlastního textu předkládané magisterské práce. Na archivní prameny navazuje i soupis náležitě obsáhlé literatura. Také v seznamu pramenů a literatury neshledávám žádných nedostatků či chyb. Autorčin text a celý výklad je přehledný, plný informací nezbytných pro logické pochopení textu DP. Cenný je zejména seznam a autorkou pečlivě vytvořená Bibliografie prací Josefa Fišera, který celou DP velmi vhodně doplňuje.

Konstatuji proto, že autorka zásady historikova řemesla řádně zvládla, včetně přesně provedeného poznámkového aparátu. Také formální stránka DP je, vzhledem k stránkovému rozsahu, bez podstatných vad na kráse.

S potěšením předloženou diplomovou prací doporučuji k obhajobě a hodnotím známkou **výborně**.

České Budějovice 10.8.2007

PhDr. et PaedDr. Jiří DVORÁK, Ph.D.